POLITISK KRONIK

UDLANDET

Januar 1952

1. Den kinesiske regering offentliggør et dekret, hvorefter distriktsfolkedomstolene i Kina fremtidigt skal stå under højesteret og det lokale regeringsråds kontrol.

   Fra Ungarn oplyses, at ca. 10.000 af regeringens politiske modstandere er blevet indkaldt til tvangsarbejdsbataljoner.

   Som svar på den engelske general Robertsons erklæring af 31.12.51, at de britiske styrker ville forblive i kanalzonen, indtil der er oprettet en mellemøstlig forsvarskommando, udtaler den ægyptiske premierminister Nahas Pasha, at Ægypten ikke lader sig rokke af trusler, og at det vil møde magt med magt.

2. Den fhv. tyske rigskansler Wirth sender fra Østtyskland et brev til forbundsdagen i Bonn, hvori denne opfordres til ikke at træffe afgørelse om Schumanplanen, førend det tyske folk har haft lejlighed til at tage stilling til planen.

   Under våbenstilstandsforhandlingerne i Korea foreslår FN-delegationen i krigsfangekomitéen en udveksling af civile og militære fanger mand for mand og på basis af frivillighed.

   E.C.A. ophører, og dens funktioner overtages af The Mutual Security Agency (U.S.A.).

   En distriktsdomstol i Jugoslavien afsiger 14 domme, deraf to dødsdomme, for spionage til fordel for Bulgarien.

3. De nord-koreanske og kinesiske våbenstilstandsforhandlere afviser FN.s fangeudvekslingsplan af 2/1.

   Den russiske udenrigsminister Vyshinsky afviser i FN forslagene fra Komitéen for kollektive Forholdsregler, anbefaler komitéens opløsning og forlanger sikkerhedsrådet indkaldt for at tilvejebringe våbenstilstand i Korea.

   Den persiske premierminister Mossadeq afviser forslaget fra den Internationale Banks repræsentanter om genoptagelse af oljeudvindingen under bankens ledelse og på grundlag af en deling af nettoudbyttet.

4. Den norske forsvarsminister Hauge demissionerer og efterfølges af forsyningsminister Langhelle.

5. Indien og U.S.A. afslutter en traktat om oprettelse af et teknisk samarbejdsfond til økonomisk udvikling. U.S.A.s bidrag til fondet er $ 50 mill.

   Den engelske premierminister Churchill ankommer til Washington og fører i de følgende dage forhandlinger med præsident Truman.

7. Nationalistiske demonstrationer i Jerusalem mod den israelitiske regerings forslag om at forlange $ 1.500 mill. fra Vesttyskland som erstatning for de nazistiske jødeforfølgelser.

   Den engelske finansminister Butler meddeler, at sterlingområdets guld- og dollarreserver i oktober kvartal er formindsket med 934 mill. $ (til 2.335 mill. $).

   Under finanslovsdebatten i den franske nationalforsamling styrtes regerin-

gen Pleven, idet 339 (gaullister, kommunister, socialister og visse moderate) stemmer imod, og 245 stemmer for et tillidsvotum i forbindelse med visse finansielle bemyndigelser.

9. Den belgiske regering Pholieu går af, da dens økonomiske politik er blevet kritiseret af det kristelig-sociale regeringsparti.

I sit budskab til kongressen udtaler præsident Truman, at U.S.A.s stilling er blevet styrket i 1951, bl. a. ved at de væbnede styrker er forøget fra 2½ til 3½ mill. mand.

En persisk note protesterer mod „britiske regeringsembedsmænds åbenlyse indblanding i Persiens indre forhold".

10. Under den franske regeringskrise opgiver Georges Bidault (M.R.P.) at danne regering.

Formanden for det østtyske folkekammer anmoder sin kollega i Bonn om at foranledige fem vesttyske delegerede udnævnt til at diskutere afholdelse af altyske valg. De fem østtyske repræsentanter er allerede udpeget.

11. Den tunesiske premierminister Chenik afgiver et skarpt svar på den franske erklæring af 15.12. Han betegner den som et brud med den hidtidige politik, der sigtede mod gradvis indførelse af tunesisk selvstyre.

FN.s plenarforsamling afviser med 42 stemmer – mod 5 – 11 stemmer ikke – at diskutere Sovjets klage over bevillinger i U.S.A.s „Mutual Security Act" til militær organisation af østeuropæiske politiske flygtninge.

Den svenske finansminister Sköld forelægger rigsdagen finanslovudkastet for 1952–53. Indtægterne anslås til 3.7 mld. sv. kr., udgifterne til 3.2 mld., heraf 0.7 mld. til forsvaret.

Den vesttyske forbundsdag vedtager mod socialdemokraternes og kommunisternes stemmer at ratificere Schumanplanen.

O.E.E.C. udsender en rapport, hvori deltagerlandenes samlede forbrug af kul i 1951 opgøres til 486 mill. t., produktionen til 457 mill. t. Staterne opfordres til at øge deres produktion for derved at undgå kulimporten fra U.S.A., der i 1951 udgjorde 25 mill. t.

I en tale ved Columbiauniversitetet advarer den engelske udenrigsminister Eden U.S.A. mod at presse Storbritannien ind i en europæisk føderation.

12. Sammenstød i Suezzonen mellem britiske tropper og den ægyptiske „Nationale Befrielseshær".

I en note til Storbritannien forlanger den persiske regering alle britiske konsulater i Persien lukket inden 21. 1.

I de Forenede Nationer forelægger udenrigsminister Vyshinsky visse ændringer i Sovjets nedrustningsplan, bl. a. at forbudet mod atomvåben og den internationale kontrol med disse skal træde i kraft samtidig. Dette ændringsforslag modtages venligt af Vestmagterne.

Det resolutionsforslag, som F.N.s Komité for kollektive forholdsregler fremlagde 2. januar, omfattende bl. a. opfordring om yderligere bidrag til F.N.s militære styrker, vedtages med 51 stemmer mod 5, 3 stemmer ikke.

13. Lederen af det australske arbejderparti, tidligere udenrigsminister Evatt udtaler sig mod ratifikation af den japanske fredstraktat som stridende mod våbenstilstandsoverenskomsten.

14. En note fra den tunesiske regering henleder F.N.s sikkerhedsråds opmærksomhed på striden mellem Frankrig og Tunis.

Engelske regeringsmedlemmer (bl. a. Churchill og Eden) fører under et besøg i Ottawa forhandlinger med den canadiske regering.

Ambassadør William H. Draper udnævnes til den amerikanske regerings særlige repræsentant i Europa.

15. Van Houtte træder i spidsen for en kristelig social regering i Belgien.

Det ægyptiske deputeretkammer vedtager regeringsforslaget om forbud mod samarbejde med de britiske tropper.

Finansministrene i de britiske Commonwealth-lande mødes i London for

at drøfte sterlingområdets betalingskrise.

U.S.A.s senat vedtager enstemmigt at ratificere Grækenlands og Tyrkiets optagelse i N.A.T.O.

16. Japans premierminister Yoshida offentliggør et brev, som han den 24. 12. har sendt til U.S.A.s repræsentant John Foster Dulles. Det erklæres heri, at Japan vil søge oprettet normale politiske og økonomiske forbindelser med Nationalistregeringen på Formosa, men ikke med Kommunistkina.

En britisk note til Persien protesterer mod lukningen af de engelske konsulater.

I præsident Trumans årlige økonomiske rapport til kongressen udtales, at U.S.A.s økonomiske stilling er styrket i 1951, men at oprustningens byrder fortsat vil stige i 1952. Præsidenten går ind for bemyndigelser til at bekæmpe inflationen og for forøgelse af unionens indtægter.

De franske myndigheder foretager arrestationer af nationalistiske ledere i Tunis, hvor der udbryder uroligheder.

Under de engelsk-amerikanske forhandlinger i Washington er det blevet bestemt, at Storbritannien til gengæld for visse tin- og aluminiumsleverancer i 1952 skal modtage 1 mill. t. stål m. m. fra U.S.A.

Den græske regering griber ind overfor det venstre-orienterede E.D.A.-parti på grund af dets formodede forbindelse med det forbudte kommunistparti.

De tyske socialdemokraters eksekutivkomité afviser enstemmigt tyske bidrag til Vestens forsvar.

20. Edgar Faure (rad.) danner ny fransk regering af M.R.P., radikale og moderate. Faure bliver selv finansminister, R. Schuman udenrigsminister, Letourneau (M.R.P.) minister for de associerede stater.

21. I præsident Trumans budgetforslag til kongressen opgøres udgifterne i finansåret 1. 7. 1952–30. 6. 1953 til $85 mld., heraf $51 mld. til forsvaret (incl. $10.5 mld. i hjælp til udlandet).

Efter afslutningen af commonwealthfinansministrenes konference i London udsendes en erklæring, hvori det udtales, at sterlingområdets balance over for den øvrige verden vil være genoprettet senest i andet halvår af 1952.

– Pundets frie ombyttelighed understreges som det endelige mål for det engelske commonwealths finanspolitik.

22. Efter en debat, der især drejer sig om Tunis, får den nye franske regering et tillidsvotum i nationalforsamlingen med 396 stemmer for og 220 mod (gaullister og kommunister).

Czechoslovakiets sikkerhedsminister Kopriva afløses af Bacilek.

23. De tyske fagforeningers eksekutivkomité går ind for forsvar af frihed, menneskerettigheder og demokrati og afviser neutralitetspolitiken.

24. Venstrekredse i Nepal foretager et mislykket revolteforsøg.

Finlands statsminister Kekkonen erklærer, at et neutralt Skandinavien efter svensk mønster vil kunne holde krigen borte fra Nordeuropa.

25. Den franske minister for de associerede stater, Letourneau, ankommer til Saigon i Indo-Kina. Han erklærer, at Marchal Lattre de Tassignys politik vil blive fortsat, og at der ikke vil blive tale om forhandlinger med Ho Chi-Minh.

Efter en heftig kamp afvæbner britiske tropper 790 ægyptiske politibetjente, som har nægtet at forlade kanalzonen.

26. I Paris åbnes en ministerkonference om Europahæren; Frankrig, Vesttyskland, Italien og Beneluxlandene er repræsenterede.

Under alvorlige uroligheder i Cairo bliver 10 britiske borgere dræbt og flere huse sat i brand. Ægyptisk militær griber ind, og regeringen erklærer undtagelsestilstand.

27. Den franske regering udnævner J. Grandval til højkommissær i Saar med ambassadørrang.

Kong Farouk afskediger den ægyptiske premierminister Nahas Pasha og

udnævner til hans efterfølger Ali Maher Pasha, der herefter danner en regering, hvori han selv er udenrigs- og krigsminister.

Den rumænske regering foretager en pengeombytning og binder den nye mønt til rubelen.

28. Det meddeles, at burmesiske styrker er indviklet i kampe med kinesiske nationalisttropper på Burmas område.

Det meddeles, at feltmarskal Alexander fra 1. 3. vil overtage posten som engelsk forsvarsminister efter premierminister Churchill.

29. I det engelske underhus giver finansminister Butler meddelelse om regeringens forslag til bekæmpelse af betalingskrisen (bl. a. nedskæring af færdigvare-importen og af de indenlandske ordrer på produktionsmidler), men understreger, at krisen må løses ved øget produktivitet.

Den vesttyske understatssekretær for udenrigspolitiske spørgsmål professor Hallstein giver over for pressen udtryk for Bonnregeringens modvilje mod den franske Saarpolitik.

30. Den nye ægyptiske premierminister Ali Maher Pasha erklærer, at han er parat til at diskutere den mellemøstlige forsvarspagt og en forståelse med Storbritannien.

Den amerikanske admiral Mc Cormick udnævnes til chef for N.A.T.O.s atlanterhavsflådestyrker.

31. Det vesttyske politi foretager razziaer mod kommunistiske og neo-nazistiske partikontorer og beslaglægger en række dokumenter.

Vestberlins byråd vælger 19 medlemmer til at repræsentere byen i forbundsdagen i Bonn. 9 fra SPD, 5 fra CDU og 5 fra FPD bliver valgt.

Februar 1952

3. Den franske økonomiminister bebuder importnedskæringer.

6. En skarp engelsk note til Ægypten fordømmer de voldshandlinger, der under urolighederne i Cairo (26. 1.) er blevet foretaget overfor britiske borgere, og giver den ægyptiske regering ansvaret herfor.

Den vesttyske forbundsdag vedtager en lov, der fastslår betingelserne for afholdelse af frie altyske valg, bl. a. international kontrol.

Kong George VI af England dør og efterfølges af sin datter Elizabeth II.

7. Den engelske højkommissær general Templer ankommer til Malaya. Han erklærer, at den engelske regerings mål er et fuldstændig selvstyrende Malaya, men at ro og orden først må genoprettes.

Den iraqske regering underskriver en overenskomst med Iraq Petroleum Company om lige deling af selskabets fortjeneste.

Under en debat i den franske nationalforsamling oplyser premierminister Faure, at Frankrigs valutabeholdning er faldet fra 332 mld. frcs. (31. 3. 1951) til 69 mld. (24. 1. 1952) og bebuder yderligere indskrænkning af valutasalget.

8. Den vesttyske forbundsdag vedtager med 204 stemmer mod 156 (SPD, KPD m. fl.) en regeringsresolution, der går ind for tysk deltagelse i det europæiske forsvarsfællesskab på betingelse af ligeberettigelse.

10. En fagforeningskongres i München afviser eenstemmigt et tysk forsvarsbidrag og anmoder eksekutivkomitéen om at forhindre det med alle midler.

12. Den persiske regering sender den internationale domstol en note, hvori den nægter at anerkende domstolens jurisdiktion i den engelsk-persiske oliekonflikt.

Det belgiske deputeretkammer udtaler sig med 91 stemmer (Socialister, Liberale og Kommunister) mod 84 (Kristelig Sociale) imod regeringens

beslutning om at kong Baudoin ikke skal deltage i kong George VI.s begravelse.

13. Israels pund devalueres ved indførelse af differentierede kurser. Samtidig tages der skridt til at balancere budgettet.

14. Den østtyske regering sender et brev til de fire besættelsesmagter, hvori den foreslår optagelse af forhandlinger om den tyske fredstraktat.

16. Den japanske regering indfører valutaregulering over for sterlingområdet.

Den sydafrikanske finansminister Havenga erklærer, at Sydafrika for at ophjælpe sterlingområdets stilling vil give Storbritannien en større andel i sin guldproduktion.

Den kommunistiske våbenstilstandsdelegation i Korea foreslår Polen, Czechoslovakiet og U.S.S.R som neutrale magter, der kan overvåge våbenstilstandens overholdelse. F.N.-delegationen nægter at acceptere U.S.S.R.

19. U.S.A.s, Storbritanniens, Frankrigs og Vesttysklands udenrigsministre forhandler i London om det europæiske forsvarsfællesskab.

I Korea enes forhandlerne om, at der inden 90 dage efter underskrivelsen af våbenstilstanden skal indkaldes en politisk konference til at drøfte tilbagetrækningen af de fremmede tropper og en fredelig ordning af det koreanske spørgsmål.

I det australske repræsentanternes hus rettes angreb mod regeringens restriktive kredit- og finanspolitik.

Efter en uges debat udtaler den franske nationalforsamling med visse forbehold sin tillid til europahæren. 327 stemmer for, 287 (kommunister, gaullister, 20 socialister m. fl.) imod.

Lederen af den persiske opposition erklærer, at der ved valgene i Teheran, hvor regeringen har vundet 9 af 12 mandater, er afgivet falske stemmer.

20. N.A.T.O.s rådsmøde åbnes i Lissabon.

21. I den engelske regerings redegørelse for forsvaret budgetteres militærudgifterne 1952/53 til 1462 mill. pund, 246 mill. mere end 1951/52, men 123 mill. pund mindre end planlagt i 1950.

22. Den vesttyske regering udtaler i en erklæring, at den ønsker afholdt frie valg over hele Tyskland, før der underskrives en tysk fredstraktat.

På det nordatlantiske rådsmøde i Lissabon godkendes beslutningerne fra Parismødet (26.–28. 1.) om den europæiske hær. Det oplyses, at målet er oprettelse af 43 enheder (heraf 12 tyske) på hver ca. 13.000 mand. Den administrative ledelse skal ligge hos en nimandskommission, mens ministerrådet og en parlamentsvalgt forsamling skal have den politiske myndighed. Rådet godkender endvidere en protokol om forholdet mellem det europæiske forsvarsfællesskab og N.A.T.O., hvori de to organisationers medlemmer giver hinanden lignende garantier som dem, der binder atlantpagtstaterne sammen.

23. Den kinesiske visestabschef udtaler i Peking radio, at regeringen ønsker at befri Formosa.

Den indonesiske regering Sukiman træder tilbage som følge af uenighed om modtagelse af hjælp fra U.S.A.

25. Den ægyptiske premierminister Maher Pasha bekendtgør, at forhandlingerne med Storbritannien vil blive genoptaget 1. marts. Han erklærer, at han kun vil forhandle om midlerne til at opnå Nildalens rømning og enhed, ikke om selve dette princip.

Den franske regring forelægger ændringsforslag til finansloven omfattende 15 pct.s forhøjelse af de direkte skatter og visse nedskæringer i investeringsudgifterne.

Det nordatlantiske rådsmøde afsluttes, efter at der er givet meddelelse om oprettelse af et permanent N.A.T.O.-sekretariat med sæde i Paris.

Peking radio anklager F.N. for at have indledet bakteriekrig i Korea.

26. Efter et møde mellem vestmagternes udenrigsministre meddeles, at Vesttysklands forsvarsbidrag 1952/53 vil blive baseret på den af N.A.T.O. anbefalede sum (11.25 mld. D.M.).

27. Den engelske regerings civile budgetforslag forelægges underhuset; det regner med udgifter på 2553 mill. pund, 235 mill. mindre end 1951/52.

Fredstraktaten med Japan ratificeres i det australske repræsentanternes hus med 54 stemmer mod 46 (arbejderpartiet).

F.N.s hovedkvarter i Korea afviser de kinesiske beskyldninger om bakteriekrigsførelse og erklærer, at de kun har til hensigt at dække over den kommunistiske forhalingstaktik under våbenstilstandsforhandlingerne.

28. Den franske nationalforsamling vedtager hele det militære udgiftsbudget 1200 mld. frcs., hertil 200 mld. som hjælp fra U.S.A.).

29. Den franske regering Faure demissionerer, efter at nationalforsamlingen med 309 stemmer mod 283 (socialister, MRD, visse radikale og moderate) har nægtet at vedtage skatteforhøjelser i forbindelse med det vedtagne budget.

Marchal Tito erklærer, at Triestområdets tilbagevenden til Italien, som foreslået af den italienske premierminister De Gasperi, ikke kan accepteres af Jugoslavien. Han går ind for opretholdelse af områdets stilling som fristad under jugoslavisk-italiensk opsyn.

Marts 1952

1. Uruguays nye forfatning efter schweizisk mønster træder i kraft og senator Trueba vælges til formand for regeringsrådet.

2. Efter den ægyptiske regering Ali Maher Pashas afgang danner den tidligere Wafd-leder Ahmed Nagib al-Hilali en ny regering af partiløse. Udenrigsminister bliver Abdul-Khaliq Hasuna Pasha.

I regeringens programerklæring lægger al-Hilali vægt på opretholdelse af lov og orden og på udrensning af det politiske liv.

Paul Reynaud opgiver at danne fransk regering.

5. Det engelske underhus godkender med 313 stemmer mod 55 („Bevanitter") regeringens forsvarspolitik; den moderate fløj af arbejderpartiet stemmer ikke.

6. Den moderate Antoine Pinay vælges til fransk premierminister med 324 stemmer mod 206 (socialister og kommunister), de fleste gaullister stemmer ikke. I hans programerklæring udtales, at hovedopgaven vil blive bekæmpelse af budgetunderskudet (ved lån og besparelser), stabilisering af priserne og en genoprettelse af betalingsbalancen.

Præsident Truman anmoder kongressen om bevillinger til Mutual Security Programme for 1952/53. Af ialt $7.9 mld. skal $5.9 mld. gå til Europa.

U.S.S.R.s finansminister Zuerev offentliggør budgettet for 1952/53. Det regner med indtægter på 509 mld. rubler og udgifter på 477 mld. (1951: 452 mld.), heraf 114 mld. (1951: 94 mld.) til forsvaret. Det oplyses, at nationalindtægten siden 1950 er steget med 12 pct.

7. En ægyptisk undersøgelseskommission anklager den tidligere indenrigsminister for ikke at have grebet ind overfor uroligheder i Cairo den 26. januar.

Den australske regering bebuder importnedskæringer.

8. Den nye franske regering dannes af moderate, radikale og MRP. Premier- og finansminister bliver Antoine Pinay, udenrigsminister Schuman, vicepremierminister Queuille, forsvarsminister Pleven og minister for de associerede stater Letourneau.

9. Det meddeles, at den rumænske finansminister Luca er blevet afskediget. Han efterfølges af D. Petrescu.

Vietnams præsident Bao-Dai bebuder indkaldelse af et halvt folkevalgt vietnamesisk parlament.

Valgene til den nye sydvesttyske stats

landdag viser tilbagegang for CDU (50 mandater) og LPD (23), mens SPD går frem (38 mandater).

10. Fhv. præsident Batista tager ved et statskup magten i Cuba.

11. I den engelske finansminister Butlers budgettale i underhuset foreslås bl. a. visse skattenedsættelser (især på arbejdsindtægter), nedsættelse af fødevaresubsidierne, importindskrænkninger og renteforhøjelse (til 4 pct.).

Moskvas radio offentliggør indholdet af Sovjets nye note til vestmagterne om en tysk fredsslutning. Der foreslås heri tilbagetrækning af besættelsesstyrkerne, afholdelse af frie altyske valg, oprettelse af en demokratisk tysk enhedsstat (med Potsdamtysklands grænser) som selv skal deltage i fredsslutningen i den nye tyske stats selvstændighed, og hvis suverænitet kun skal begrænses af traktatligt fastsatte militære styrker og ved et forbud mod at tiltræde politiske eller militære alliancer.

Efter en konference om Sovjets Tysklandsnote mellem vestmagternes højkommissærer og forbundskansler Adenauer udtales, at forhandlingerne om Vesttysklands stilling med hensyn til dets forsvarsbidrag vil blive fortsat upåvirket af noten.

12. Lord Ismay udnævnes til N.A.T.O.s generalsekretær; han efterfølges som engelsk commonwealth-minister af marquisen af Salisbury.

13. Det ægyptiske Wafd-parti tager i en erklæring skarpt afstand fra regeringens anvendelse af undtagelseslovgivningen.

Sovjetregeringen modtager en note fra vestmagterne om snarlig afslutning af en fredstraktat med Østrig.

14. I F.N.s nedrustningskommissions første møde forelægges U.S.A.s plan om først at indhente oplysninger ang. rustningernes nuværende omfang. Malik (U.S.S.R.) kritiserer forslaget og forlanger undersøgelse af beskyldningerne mod U.S.A. for bakteriologisk krigsførelse i Korea.

15. Lederen af det vesttyske socialistiske rigsparti, fhv. general Remer idømmes 3 måneders fængsel for bagtalelse af den tyske modstandsbevægelse under krigen.

16. I en tale går forbundskansler Adenauer ind for fortsat samarbejde med vestmagterne og afviser sovjets forslag om en selvstændig tysk hær som umulig.

Efter at forhandlingerne mellem den persiske oliekommission og den Internationale Banks repræsentanter er afsluttet udtales, at der er opnået enighed om visse, men ikke om alle punkter.

Efter en konference i København erklærer de nordiske landes udenrigsministre, at der vil blive oprettet et nordisk råd til at rådgive i sager af fælles interesse.

19. Den østtyske regering nægter kategorisk F.N.-kommissionen ret til at foretage undersøgelser i Østtyskland om mulighederne for afholdelse af altyske valg.

Ved åbningen af Europarådets ministermøde i Paris går udenrigsminister Eden ind for, at rådet sammensmeltes med Schumanplanens og forsvarsfællesskabets organer.

Den nye franske ambassadør i Saar, Grandval, udtaler, at Saars indlemmelse i Tyskland vil betyde ødelæggelse af ligevægten mellem Schumanlandene og derfor sikkert medføre Frankrigs udtræden af samarbejdet.

20. I Triest kommer det til sammenstød mellem italienske demonstranter og de allierede politistyrker. Urolighederne fortsætter de følgende dage.

Sydafrikas højesteret erklærer loven om vælgernes adskilte repræsentation for ugyldig. Premierminister Malan erklærer herefter, at han vil træffe foranstaltninger for at sikre parlamentets suverænitet.

I Europarådets ministerkomité udtaler forbundskansler Adenauer, at Frankrigs og Vesttysklands udenrigsministre har påbegyndt drøftelser for at nå til en løsning på Saarspørgsmålet.

På grund af den gunstige stilling over for E.P.U. beslutter Vesttyskland at sætte sin liberaliseringsprocent med hensyn til import op fra 70 til 75 pct.

Det amerikanske udenrigsministerium erklærer, at Persiens gentagne anmodninger om lån er blevet afslået, fordi den Internationale Banks forslag om genoptagelse af olieproduktionen giver Persien lejlighed til at modtage store indtægter uden at skade sine nationale interesser.

U.S.A.s senat ratificerer fredstraktaten med Japan og sikkerhedstraktaterne med Japan, Australien, New Zealand og Filippinerne.

21. Den finske premierminister Kekkonen demissionerer som følge af uenighed i hans eget parti om regeringens økonomiske politik. Han indvilger dog i at blive på sin post indtil den 2. april.

Sydafrikas forenede parti erklærer, at det med hele sin styrke vil modsætte sig regeringens beslutning om at begrænse domstolenes magt.

Sultanen af Marokko sender den franske regering et memorandum, der kræver snarlig revision af protektoratstraktaten.

22. Den belgiske regering bekendtgør en række forholdsregler mod inflationen, bl. a. blokering af visse indtægter fra udlandet.

Ceylons premierminister D. S. Senanayake dør efter et rideuheld. Han efterfølges 26. 3. af sin søn D. Senanayake.

Forhandlingerne mellem Vesttysklands og Israels regeringer om erstatninger for det nazistiske Tysklands forbrydelser mod jøderne åbnes i Haag.

24. I de større italienske byer demonstreres der for Triests tilbagevenden til Italien.

Kong Farouk opløser det ægyptiske parlament.

Colomboplanens komité samles til møde i Karachi.

25. Under en forhandling med Beyen af Tunis forlanger den franske generalresident de Hautecloque at regeringen Chenik skal gå af.

I svaret på Sovjets note af 10. 3. går vestmagterne ind for, at F.N.s kommission til undersøgelse af mulighederne for afholdelse af frie altyske valg får adgang til Østtyskland, at Tysklands grænser først endeligt fastsættes ved fredsslutningen, og at en ny altysk regering får frihed til at gå ind i samarbejde med andre nationer (som f. eks. et europæisk forsvarsfællesskab).

26. I F.N.s nedrustningskommission afviser Malik (U.S.S.R.) forslaget om at lade Røde Kors undersøge beskyldningerne for bakteriologisk krigsførelse i Korea. Han forlanger, at kommissionen selv skal beskæftige sig med sagen.

Premierminister Chenik og tre andre tunesiske ministre arresteres af de franske myndigheder.

27. En forberedende konference om Pflimlin-planen i Paris vedtager at sammenkalde en vesteuropæisk konference om oprettelse af en fælles markedsorganisation for landbrugsvarer.

28. Næstformanden for det vesttyske socialdemokrati, Ollenhauer, kritiserer forbundsregeringens politik i Saarspørgsmålet og vestmagternes svar på Sovjets Tysklandsnote.

Efter nye forhandlinger med de franske myndigheder udnævner Beyen af Tunis Salah ud-Din Baqqush til premierminister; der udsendes en erklæring om, at Beyen og generalresidenten er enige om reformer, der gradvis skal føre Tunis frem til indre selvstyre.

Ved et møde i Paris godkender O.E.E.C.s råd en rapport om produktionsudvidelse, der lægger særlig vægt på elektricitet, stål, landbrugsvarer og byggeri.

29. Det ægyptiske politi foretager arrestationer i forbindelse med urolighederne i Cairo den 26. 1.

30. Præsident Truman erklærer, at han ikke vil lade sig genopstille ved præsidentvalget i november.

Ch. Wilson går af som leder af U.S.A.s forsvarsmobiliseringskontor.

Persien erklæres i undtagelsestilstand.

31. New Zealand pålægger salget af udenlandsk valuta visse restriktioner.

I en tale advarer marchal Tito vestmagterne mod at løse Tristspørgsmålet uden om Jugoslavien.

DANMARK

Januar 1952

1. Statsminister Erik Eriksen opfordrer arbejdsmarkedets parter til på et realitetsbetonet grundlag at finde frem til en løsning af overenskomstspørgsmålet, således at produktionen kan holdes i gang.

Forsvarsminister Harald Petersen oplyser, at der af den samlede ekstraordinære bevilling på 300 mill. kr. til forsvarets opbygning hidtil er godkendt og sat i arbejde projekter for ca. 200 mill. kr. På grund af prisstigningen må der regnes med 20 pct.s overskridelse af bevillingen.

Fhv. statsminister Hans Hedtoft bebuder en skærpelse af de politiske modsætninger, hvis regeringen ikke på afgørende vis ændrer sin kreditstramningspolitik.

3. Arbejdsgiverforeningen udsender 2. varsel om lockout i jernindustrien. Varslet omfatter ca. 70.000 arbejdere, og lockouten skal træde i kraft 14. januar.

6. Arbejdsgiverforeningen tager lockoutvarslet i jernindustrien tilbage, efter at formerforbundet er gået ind på at hæve strejken på Nordstens maskinfabrik i Hillerød. Firmaet tilsiger forhandling om en regulering af de dårligste akkorder.

15. Forsvarsminister Harald Petersen fremsætter i folketinget forslag om, at bestemmelserne om forsvarschefens beføjelser bringes i overensstemmelse med opbygningen af det atlantiske fællesforsvars ledelse.

Efter henstilling af undervisningsminister Hvidberg vedtager radiorådet at stille udgivelsen af et radioblad i bero, men fastholder med alle stemmer mod 2 beslutningen om udgivelsen.

16. Det udenrigspolitiske nævns flertal (s., v. og k.f.) godkender regeringens udkast til svar på Atlantpagtrådets 12 mands komités henstilling om en forøgelse af Danmarks militærudgifter i 1951–54 med 40 %. Svaret går ud på, at Danmark i de 3 år vil forøge sit forsvarsbudget fra 2220 til 2650 mill. kr. eller med 20 %.

Handelsminister Rytter fremsætter i folketinget forslag om et skibsfartsnævn, der i tilfælde af krig eller truende udsigt til krig kan overtage brugsretten til samtlige danske oceangående og evtl. andre skibe. Forslaget fremkommer af hensyn til Danmarks samarbejde med de andre Atlantpagtlande i „Defense Shipping Authority". Fiskeriminister Knud Rée fremsætter et tilsvarende forslag om kontrol med fiskeflåden.

17. Handelsminister Rytter fremsætter i folketinget forslag til sømandslov og forslag om ændringer i søloven.

Det af justitsministeriet den 31. januar 1949 nedsatte udvalg om privatteatrenes forhold afgiver betænkning. Udvalget ønsker bevillingssystemet bevaret.

18. En færøsk delegation ankommer til København for at forhandle med de danske myndigheder om økonomisk støtte til Færøerne.

19. Finansministeriet meddeler, at det fra 20. januar gennem nationalbanken påbegynder løbende emissioner af et 4 % lån og et 5 % lån, der amortiseres over henholdsvis 35 og 25 år ved årlige udtrækninger til pari kurs. Samtidig fortsættes salget af det 5-årige 5 % boliglån af 1951, der hidtil har indbragt 25–30 mill. kr.

Da forskellige regeringsmedlemmer har udtalt frygt for et lønforlig i strid med statens økonomiske politik, opfordrer formanden for arbejdsgiverforeningen, fabrikant Hans L. Larsen, politikerne til ikke at blande sig i overenskomstforhandlingerne.

23. Finansminister Thorkil Kristensen fremsætter i folketinget forslag om anvendelse af modværdien af Marshallhjælpens gaveydelser. Af de ca. 590 mill. kr., der pr. 31. december 1951 indestod på gavekontoen, foreslås 300 mill. kr. anvendt til udlån og tilskud, medens resten afskrives på statens reguleringskonto i nationalbanken. Af de 300 mill. kr. stilles 220 mill. kr. til rådighed til udlån til produktivitets- og produktionsfremmende foranstaltninger i henhold til særlige love, hvorom der fremsættes forslag af landbrugs-, trafik- og handelsministeren: 160 mill. kr. til el-værker, telefonselskaber, købstadkommunale havne, frihavnen og luftfartselskabet, 30 mill. kr. til industrivirksomheder, 5 mill. kr. til rederier og 25 mill. kr. til slagterier og mejerier m. v. Renter (5 %) og afdrag på de pågældende lån foreslås anvendt til afskrivning på reguleringskontoen. Endvidere foreslås 15 mill. kr. som tilskud til teknisk-videnskabelig forskning og forsøgsvirksomhed og 65 mill. kr. til dækning af militære anlægsudgifter. M. h. t. de midler, der indgår på gavekontoen efter 1. januar 1952, foreslås halvdelen afskrevet på reguleringskontoen, halvdelen anvendt til formål, hvorom der træffes bestemmelse ved særlige love, dog således, at finansministeren med tilslutning af finansudvalgene kan disponere over indtil 15 mill. kr. af disse midler, bl. a. til Færøerne.

Landbrugsrådets præsident, folketingsmand Hans Pinstrup, udtaler, at en toldmæssig isolering må være den sidste vej, Danmark slår ind på.

24. Undervisningsminister Hvidberg fremsætter i folketinget forslag om oprettelse af „Statens almindelige videnskabsfond" med en grundfond på 50 mill. kr. i 4 % statsforskrivninger, hvis afkastning skal anvendes til støtte for den videnskabelige forskning. Endvidere fremsætter undervisningsministeren forslag om ændring i den ved lov om tipning oprettede studiefonds forvaltning og virksomhed.

26. Danish American Prospecting Company meddeler, at der er fundet olie ved Tønder.

30. Detailpristallet for januar stiger med 3 points, hvilket medfører, at dyrtidstillægget for arbejdere og tjenestemænd forøges med en portion, ialt ca. 100 mill. kr.

Arbejdsmarkedskommissionen, der blev nedsat i december 1949, afgiver en beretning om arbejdskraftens bevægelighed. Iflg. kommissionens opfattelse kan en fuldstændig løsning af problemet kun opnås, hvis der til enhver tid opretholdes den størst mulige beskæftigelse, og hvis arbejdsmarkedets parter tør regne med en varig høj beskæftigelse.

31. I forfatningskommissionens underudvalg opnås enighed om, at spørgsmålet om valgretsalderen skal afgøres ved folkeafstemning i forbindelse med den folkeafstemning, der skal afholdes til bekræftelse af den nye grundlov. Alle, der er fyldt 21 år, skal kunne deltage i afstemningen om, hvorvidt valgretsalderen bør være 21 eller 23 år. Bestemmelserne om valgretsalderen tages ud af grundloven, og fremtidige ændringer skal kunne ske ved almindelig lov, dog således, at et forslag, der er vedtaget af rigsdagen, skal sendes ud til folkeafstemning efter de regler, som det er

hensigten at indføre om folkeafstemninger i den nye grundlov.

Den færøske forhandlingsdelegation i København og handelsministeriet meddeler, at Sjóvinnubankins aktiekapital på 1.5 mill. kr. må anses for tabt, og at der herudover kan befrygtes et tab på ca. 1 mill. kr. på et enkelt større engagement.

Februar 1952

1. Fra Washington meddeles, at Danmark af den amerikanske regerings hjælpefond har fået tildelt 9 mill. $ – ca. 63 mill. kr. – til indkøb af råmaterialer, maskiner, kul og andre produkter til brug ved oprustningen.

   Den dansk-norsk-svenske komité til undersøgelse af mulighederne for at udvide det indbyrdes samarbejde m. h. t. forsyningen med elektrisk kraft afgiver sin endelige rapport, hvoraf fremgår, at planen om overførelse af vandkraftelektricitet fra Norge til Danmark via Sverige er strandet på norsk modstand.

4. Ungdomskommissionen afgiver betænkning nr. 11, der handler om ungdommen og arbejdslivet.

9. Fra Paris meddeles, at Atlantpagtens 12 mands komité har godkendt Danmarks udvidede forsvarsbudget for indeværende finansår.

   Det nordiske interparlamentariske råd med repræsentanter for de interparlamentariske grupper i Danmark, Island, Norge og Sverige vedtager på et møde i København med alle stemmer mod een – repræsentanten for det norske bondeforbund – at fremsende forslaget om oprettelse af et nordisk råd til regeringerne med anmodning om, at de vil tage initiativet til, at forslaget bliver forelagt de respektive parlamenter.

   En dansk-svensk vareudvekslingsaftale for tiden 1. februar 1952–31. januar 1953 undertegnes.

12. Udenrigsministeriet oplyser, at Danmark i Marshall-hjælp har modtaget ialt 266 mill. $, deraf som gave 226 mill. $. Importørernes kronebetalinger til nationalbanken beløb sig indtil 1. januar 1952 til ca. 1410 mill. kr., og heraf er 610 mill. kr. brugt til afbetaling på statens gæld i nationalbanken, medens 210 mill. kr. er anvendt til oprettelse af genopbygningsfonden.

14. I en rapport til kongressen udtaler præsident Truman sin anerkendelse af Danmarks forsvarsbestræbelser og nævner som bevis på Danmarks forsvarsvilje forholdsordren af 4. oktober 1951, hvorefter der skal gøres modstand uden hensyntagen til ordrer fra kongen eller regeringen om at indstille kampen.

17. Konservativ Ungdom udtræder af Dansk Ungdoms Fællesråd.

18. Københavns KU udtaler sin beklagelse af, at Konservativ Ungdoms landsorganisation har udmeldt sig af ungdommens fællesråd.

19. Boligministeriet udsender et cirkulære om materialebevilling til om- og tilbygningsarbejder i tiden 1. april–30. september.

20. Handelsminister Rytter fremsætter i folketinget forslag om en ny rekonstruktion af Sjóvinnubankin i Thorshavn. Foruden en ny aktiekapital på mindst ½ mill. kr., som ventes tegnet på Færøerne, kræves en ny ansvarlig indskudskapital på 1.6 mill. kr. og et indskud på 1.350.000 kr., som foreslås stillet til rådighed for lagtinget i form af et lån fra staten. Endvidere foreslås det, at finansministeriet mod lagtingets garanti åbner banken en kredit på 5 mill. kr. i nationalbanken, og at staten til udrustning af fiskeriflåden stiller 4 mill. kr. til rådighed som kortvarigt lån. Under forudsætning af, at der tilvejebringes en tilfredsstillende ordning af de almindelige økonomiske forhold på Færøerne, har nationalbanken des-

uden stillet i udsigt, at der etableres en genbelåningsordning for fiskefangsterne indenfor et beløb af ca. 15 mill. kr. Forslaget bestemmer, at handelsministeriet skal lade udarbejde en redegørelse for alle forhold i forbindelse med Sjóvinnubankins to rekonstruktioner, herunder årsagerne til de tab, der har ført til bankens standsning.

21. Folketinget behandler retsforbundets forslag til beslutning om ændring af forsvarets ordning, således at det udelukkende bygger på frivilligt mandskab, der spredes mest muligt. Forslaget henvises til udvalg.
22. Forslaget om Sjóvinnubankins rekonstruktion vedtages i landstinget ved 3. behandling og er hermed færdigt fra rigsdagen.
23. Lagtinget vedtager enstemmigt forslaget om Sjóvinnubankins rekonstruktion.
27. Den i 1948 nedsatte kommission angående Hanstholm havn afgiver betænkning, hvori et flertal fraråder havnens fuldførelse, der anslås at ville koste over 100 mill. kr.
28. Udenrigsministeriet meddeler, at de dansk-engelske handelsforhandlinger, der nylig har fundet sted, er resulteret i et forslag til en aftale for året 1952, som nu er blevet underskrevet af den danske delegations formand.

Forslaget om ændringer i „traktorloven" vedtages enstemmigt i landstinget og er dermed færdigt fra rigsdagen.

29. I folketinget besvarer undervisningsminister Hvidberg en socialdemokratisk forespørgsel om moderniseringen af det danske skolevæsen i Sønderjylland.

Marts 1952

1. Udvalget til undersøgelse af virkningerne af den automatiske lønregulering efter pristallet afgiver betænkning, der fraråder anvendelse af „velstandstal" som korrektur til pristallet ved lønregulering.
4. Handelsminister Rytter fremsætter i fkt. forslag om uændret forlængelse af vareforsyningsloven til 1. april 1953. Ministeren oplyser, at nationalbankens valutastilling i de sidste 4 måneder af 1951 forbedredes med godt 300 mill. kr. og i januar og februar 1952 med yderligere 65 mill. kr. Gælden til E.P.U. er gået ned fra 463 mill. kr. i aug. 1951 til 79 mill. kr. ult. februar 1952, men vore dollarbeholdninger, der i 1951 forøgedes med 55 mill. kr., er i de første måneder af 1952 reduceret med 90 mill. kr. I det foreløbige betalingsbalanceskøn for 1952 regner man med et underskud på 330 mill. kr. Frigivelsen af importen fra O.E.E.C.-landene er fortsat, og liberaliseringsprocenten er i øjeblikket 65 (60 % for næringsmidler, 86 % for råvarer og 51 % for bearbejdede varer).
5. I en dansk-ungarsk handelsaftale for året 1. marts 1952–28. februar 1953 regnes med en samhandel på 10.7 mill. kr. hver vej.

Apotekerlovskommissionen, der blev nedsat i 1947 med folketingsmand Bertel Dahlgaard som formand, afgiver betænkning med udkast til ny apotekerlov. Et flertal foreslår, at specialitetsanerkendelse kun kan gives for 10 år, hvorefter evtl. forlængelse kan gives for 5 år ad gangen, dog således, at den samlede tidsfrist kun i ganske særlige tilfælde kan overstige 20 år. For allerede eksisterende specialiteter foreslår flertallet, at optagelse i specialitetsregistret kun kan ske for 5 år. Medicinalindustriens repræsentanter i kommissionen og formanden for farmakopékommissionen, professor Knud O. Møller, går imod flertallets forslag.

Fkt. foretager 1. behandling af et socialdemokratisk forslag om en ændring i aktieselskabsloven, der gør bestyrelsen ansvarlig for, at ingen del af aktiekapitalen udlånes til selskabets aktionærer, disses ægtefæller eller slægt-

ninge, eller til søsterselskaber. Forslaget er fremkaldt af en højesterctsdom, der underkender aktieselskabsregisterets hidtidige praksis.

Der opnås enighed mellem forsvarsministeren og repræsentanter for s., v., k.f., r.v. og rf. om en ændret affattelse af den militære forholdsordre. I den nye redaktion fastslås, at ordrer om ikke at mobilisere eller afbryde påbegyndt mobilisering eller kamp ikke må adlydes, før der foreligger fornøden vished for, at ordren er udstedt af en fri og forfatningsmæssig myndighed.

7. Finansminister Thorkil Kristensen fremsætter i fkt. forslag om, at indkomst- og formueskatten til staten for 1952–53 udskrives efter de samme satser som i 1951–52.

Justitsminister Helga Petersen fremsætter i fkt. forslag om revision af fremmedloven af 1875. Forslaget åbner adgang for udlændinge til i visse tilfælde at forelægge domstolene politiets afgørelser. Bestemmelserne om pas til danske statsborgere foreslås udskilt i en særlig lov.

Nationalbanken meddeler, at Polen har overtrukket sin „sving"kredit med betydelige beløb, hvorfor yderligere betalinger fra Polen over betalingsaftalen for tiden ikke vil kunne effektueres.

8. Amerikanerne opgiver at få olie op af den nuværende boring ved Tønder.

10. Finansminister Thorkil Kristensen udtaler, at forsvar og civilforsvar i indeværende finansår vil koste godt 600 mill. kr. og i 1952–53 op imod 900 mill. kr. Ialt må der i det kommende finansår regnes med en udgiftsstigning for staten på mindst 400 mill. kr., og det vil være rimeligt, at en væsentlig del af byrden dækkes ved forbrugsafgifter og besparelser på statens tilskud til forbrugsvarer.

Dansk Dampskibsrederiforening henstiller til udenrigsministeriet at virke for, at Suezkanalen efter den nuværende koncessions udløb i 1968 underlægges FN med Storbritannien som mandatmagt og med kanalselskabet som økonomisk forvalter. Rederiforeningerne i Norge og Sverige har rettet tilsvarende henvendelser til det norske og det svenske udenrigsministerium.

11. Finansminister Thorkil Kristensen giver skattedepartementet direktiv om, at skibsfartens bidrag på 15 mill. kr. til den økonomiske stabilisering skal være fritaget for skat, og trækker sit forslag om en tekstanmærkning herom på finansloven, der har mødt modstand hos s. og r.v., tilbage.

Oluf Pedersen (rf.) stiller i fkt. en dagsorden, der opfordrer regeringen til 1) snarest at ophæve kafferationeringen uden at gøre ophævelsen afhængig af en forhøjelse af kaffetolden og uden at afvente mulighed for at lade ophævelsen være et led i en politisk aftale og 2) at ophæve sukkerrationeringen. Dagsordenens første afsnit forkastes med 48 stemmer (v. og k.f.) mod 28 (r.v., rf. og k.), medens 44 s. undlader at stemme. Det sidste afsnit forkastes med 49 stemmer (v. og k.f.) mod 10 (rf.), medens 61 (s. og k.) undlader at stemme. Før afstemningen erklærer statsminister Erik Eriksen på foranledning af H. C. Hansen (s.), at en afstemning, der går regeringen imod, ikke vil få politiske konsekvenser.

Indenrigs- og boligminister Aksel Møller fremsætter i fkt. forslag om ændring af byggestøtteloven, hvorved det private boligbyggeri m. h. t. rentevilkår ligestilles med det sociale byggeri, idet dog lånegrænsen samtidig nedsættes fra 90 til 85 %. For at lette finansieringen af det private boligbyggeri uden offentlig støtte foreslås der bemyndigelse for ministeren til at yde statslån til nyopførte ejendomme til supplering af kredit- og hypotekforeningslån, således at den samlede lånesum kan komme op på højst 75 % af vurderingssummen.

12. Finansminister Thorkil Kristensen fremsætter i fkt. forslag om tillægsbevilling for 1951–52, hvorved de samlede driftsindtægter og -udgifter stiger til hen-

holdsvis 2524 mill. kr. og 2522 mill. kr., og overskudet går ned fra 4 til 2 mill. kr. Tages hensyn til forskydningerne på statusregnskabet udgjorde de samlede udgifter i 1950–51 2455 mill. kr. og efter finanslov og tillægsbevillingsforslag i 1951–52 2965 mill. kr., medens de samlede indtægter stiger fra 2860 til 3190 mill. kr., således at overskudet går ned fra ca. 400 mill. kr. til ca. 225 mill. kr. I disse tal er ikke medregnet provenuet af den bundne opsparing.

Under folketingets 1. behandling af forslaget om forlængelse af vareforsyningsloven tilsiger Jørgen Jørgensen (r.v.) regeringen støtte til gennemførelse af den liberalisering, regeringen finder forsvarlig, men erklærer, at kreditstramningen er ført for vidt, så den på visse områder hindrer en udvidelse af produktionen. H. C. Hansen (s.) advarer mod at gennemføre en liberalisering, der fører til arbejdsløshed.

13. Under folketingets 1. behandling af forslaget om udskrivningslov for skatteåret 1952–53 erklærer finansministeren, at hensynet til betalingsbalancen kræver, at der også i det kommende år drives en overbudgetteringspolitik, men overskudets størrelse må bl. a. afhænge af udfaldet af lønforhandlingerne.

14. I en skrivelse til finansministeren erklærer socialdemokratiet og det radikale venstre, at redernes deltagelse i kriselovgivningens byrder ved beslutningen om, at bidraget på 15 mill. kr. skal være skattefrit, bliver så minimal, at det nødvendigvis må tages i betragtning ved de forestående erhvervsøkonomiske og pengepolitiske foranstaltninger.

15. Arbejdsmarkedets hovedorganisationer tiltræder forligsmandens mæglingsforslag og anbefaler deres medlemmer at vedtage det.

16. I en officiel meddelelse om det nordiske udenrigsministermøde i København den 15. og 16. marts hedder det, at man drøftede rederiorganisationernes henvendelse om Suezkanalen, men henvendelsen skønnes ikke nu at give regeringerne anledning til at foretage noget i sagen. På mødet opnåedes tilslutning til et forslag om det nordiske råd, som det er hensigten så vidt muligt at forelægge for de lovgivende forsamlinger i indeværende samling, for Islands vedkommende i efterårssamlingen. På mødet udvekslede synspunkter i spørgsmålet om gensidighed i behandlingen af udenlandske diplomater, og man gennemgik en række af de spørgsmål, der skal drøftes på mødet i Europarådets ministerudvalg den 19. og 20. marts. Man overvejede visse forslag om at udvikle samvirket mellem O.E.E.C. og Europarådet.

Forvaltningskommissionen, der blev nedsat i 1946, udsender sin 9. og sidste beretning. De gennemførte rationaliseringsforslag regnes hidtil at have medført årlige besparelser og indtægtsforøgelser på godt 2 mill. kr. Kommissionen foreslår, at der oprettes et permanent rationaliseringsorgan under finansministeriet.

18. Ved folketingets 1. behandling af forslag til tillægsbevilling foreslår Aksel Larsen (k.) en dagsorden, der udtaler, at rederiernes ydelse til statskassen på 15 mill. kr. ikke kan fradrages i den skattepligtige indkomst. Finansminister Thorkil Kristensen erklærer, at regeringen ikke kan modtage denne dagsorden, men accepterer en dagsorden af H. C. Hansen (s.) og Bertel Dahlgaard (r.v.), der opfordrer regeringen til under de kommende erhvervsøkonomiske forhandlinger at foranledige, at skibsfartens bidrag til den økonomiske sanering i højere grad end hidtil kommer til at svare til andre erhvervs og kommer til at stå i rimeligt forhold til skibsfartens gunstige konjunkturer. Denne dagsorden vedtages med 104 stemmer mod 6 (k.), medens 4 (rf.) undlader at stemme.

19. Efter forligsmandens mæglingsforslag forlænges ferien fra 2 til 3 uger, og feriegodtgørelsen forhøjes fra 4.5 til

til 6.5 %; lønningerne forhøjes med indtil 8 øre pr. time; arbejdstiden i virksomheder med kontinuerlig drift nedsættes fra 1. september 1952 fra 160 til 152 timer inden for 3 uger og fra 1. marts 1953 yderligere til 144 timer; kravet om ligeløn for kvinder henvises til behandling i et udvalg, der skal afgive betænkning inden 1. juli 1953; overenskomsten gælder for 2 år til 1. marts 1954.

Finansminister Thorkil Kristensen fremsætter i fkt. forslag om uændret forlængelse af forskellige forbrugsafgiftslove, af midlertidig tillægsafgift af visse motorkøretøjer og af tillægsindkomstskatten samt forslag om forhøjelse af værneskattens satser med gnstl. ca. 25 %. Finansministeren fremsætter desuden forslag om uændrede børnetilskud i det kommende finansår.

Handelsminister Rytter fremsætter i fkt. forslag til lov om foranstaltninger til fremme af danske erhvervsinteresser, hvorved maksimum for eksportkreditgarantien forhøjes fra 70 til 100 mill. kr., idet der i den allersidste tid har været et stærkt stigende behov for sådanne garantier.

I nationalbankens beretning fremhæves, at Danmark trods den forbedrede valutasituation stadig står uden nogen virkelig valutareserve. Banken advarer mod en lempelse af statens finanspolitik, idet den byrde, der kommer til at hvile på pengepolitikken, bliver for stor, hvis finanspolitikken ikke tager det fornødne hensyn til landets betalingssituation.

20. Indenrigs- og boligminister Aksel Møller fremsætter i fkt. forslag om en ændring i byggestøtteloven, hvorved der sker en udligning af hovedstadskommunernes risiko ved nybyggeriet, samt et forslag, der bemyndiger ministeren til at give 11 af hovedstadens forstadskommuner samme kommunalretlige stilling som Gentofte.

Handelsminister Rytter meddeler rigsdagens vareforsyningsudvalg, at regeringen har til hensigt at forøge liberaliseringen fra de nuværende 66 % til 75 % eller mere, og at der kan ventes fremsat forslag om en à jour-føring af toldsatserne.

Under en debat i fkt. om en forespørgsel fra rf. udtaler statsminister Erik Eriksen, at regeringen ikke vil modarbejde liberaliseringen med told, men at man er inde på tanken om en vis à jour-føring af toldloven ved overgang til værditold. Starcke (rf.) stiller derefter en dagsorden, der advarer regeringen mod gennem toldforhøjelse at fordyre befolkningens livsfornødenheder, H. C. Hansen (s.) foreslår en udtalelse, der advarer regeringen mod at gennemføre den planlagte liberalisering med eller uden toldforanstaltninger, og Bertel Dahlgaard (r.v.) foreslår, at tinget udtaler sin tilslutning til en videreførelse af liberaliseringen uden toldforhøjelser og opfordrer regeringen til at henvise alle spørgsmål vedrørende toldlovgivningen til behandling i en kommission. Samtlige tre dagsordener forkastes, H. C. Hansens med 79 stemmer mod 58 (s. og k.), Dahlgaards med 65 stemmer mod 22 (r.v. og rf.) – 51 (s.) stemmer ikke – og Starckes med 58 stemmer mod 18 (rf. og k.), medens 63 (s. og r.v.) undlader at stemme.

21. Betænkningen om finanslovforslaget indeholder en redegørelse for de undersøgelser, spareudvalget har foretaget i anledning af Jensen-Brobys forslag om nedsættelse af de ikke-lovbundne bevillinger med 10 %. Resultatet er, at tre ministerier stiller forslag om besparelser på tilsammen 110.000 kr.

22. Ifølge en ny dansk-norsk vareudvekslingsaftale skønnes importen fra Norge i perioden 1. april 1952–31. marts 1953 at ville blive 220–240 mill. kr. og eksporten til Norge 200–220 mill. kr.

24. Det svenske kongepar ankommer til København på officielt besøg.

26. Fkt. vedtager ved 3. behandling forslaget om ændringer i den borgerlige straffelov – femtekolonneloven – med 104 stemmer mod 12 (k. og nogle radi-

kale) og det derfra udskilte forslag om dødsstraf for handlinger begået under krig eller fjendtlig besættelse med 104 stemmer mod 32 (r.v., k., flertallet af rf. samt 2 s. og 3 v.).

Landstinget vedtager ved 3. behandling forslaget om ændring af forsvarets kommandomæssige organisation, der hermed er færdigt fra rigsdagen.

27. Landstinget vedtager ved 3. behandling forlængelsen af vareforsyningsloven samt forslagene om oprettelse af et skibsfartsnævn og kontrol med det danske fiskeri i tilfælde af krig eller under ekstraordinære forhold, hvilke forslag hermed er færdige fra rigsdagen.

Finansudvalget tiltræder et forslag af statsministeren om en garanti på 5 mill. kr. til hjælp til arbejdet med undersøgelsen af blyforekomsterne ved Mestervig i Grønland.

28. Fkt. vedtager ved 3. behandling forslaget til finanslov for 1952–53, der efter de foretagne ændringer viser et driftsoverskud på 6.5 mill. kr.

Fkt. færdigbehandler skatteforslagene og forslaget om børnetilskud. I forslaget om udskrivning af indkomst- og formueskat til staten for 1952–53 indføjes en ændring, der bevirker, at ca. 175.000 skatteydere fritages for indkomstskat, hvilket medfører et provenutab på netto ca. 2 mill. kr. En tilsvarende ændring i loven om den kommunale udligningsfond fritager ca. 165.000 for skat med et provenutab på netto ½ mill. kr. Begge disse lovforslag vedtages enstemmigt, idet rf. og k. dog undlader at stemme om udskrivningsloven. Forslaget om tillægsindkomstskat vedtages mod kommunisternes stemmer, medens rf. undlader at stemme, og forslaget om værneskat vedtages mod de radikales og kommunisternes stemmer, idet rf. også her undlader at stemme. Endvidere vedtages mod kommunisternes og retsforbundets stemmer en forlængelse af forbrugsafgifterne for foreløbig 2 måneder og mod de radikales, retsforbundets og kommunisternes stemmer en forlængelse for et år af den midlertidige tillægsafgift af visse motorkøretøjer. Ved en ændring i forbrugsafgiftslovene er afgiften af cigarer lempet noget.

Under debatten oplyser finansminister Thorkil Kristensen, at Danmark i de tre år, for hvilke forsvarsudgifterne er anslået til 2650 mill. kr., kan vente våbenleverancer fra U.S.A. til omkring 2400 mill. kr.

Det meddeles, at Københavns kommune vil udbyde et 10-årigt 6 % lån til pari kurs til offentlig tegning. Samtidig har et bankkonsortium forlænget et lån på 15 mill. kr. til kommunen for et år.

29. Landstinget vedtager finanslovforslaget og skattelovskomplekset, der hermed er færdigbehandlet af rigsdagen.

Det svenske udenrigsministerium bekræfter pressemeddelelser om, at den svenske og den danske regering har været i forbindelse med hinanden vedrørende søgrænsestriden med Rusland. Resultatet er blevet en note, der skal overrækkes Rusland som svar på den russiske svarnote til Danmark og Sverige, hvori Rusland afviste et forslag om at lade Haag-domstolen afgøre striden.

30. Udenrigsminister Ole Bjørn Kraft vender sig i en tale mod den senere tids tyske angreb på danskheden i Sydslesvig og udtaler, at Danmark venter, at forbundsregeringen i Bonn og landsregeringen i Kiel vil medvirke til, at Kiel-erklæringens udtalelse om, at bekendelse til danskhed og dansk kultur er fri og ikke må efterprøves eller bestrides, føres ud i livet.

Socialdemokratiets formand, Hans Hedtoft, kritiserer regeringens økonomiske politik. Han kræver uforandret fortsættelse af prisbindingen for smør og flæsk, forlængelse af kornordningen, fortsat tilskud til priserne på brød, mælk og sukker, indregning af tilskudet til fodtøj i det almindelige børnetilskud, kødordningens afløsning af en afgiftsordning, der sikrer det tilsigtede

bidrag fra landbruget, større bidrag fra skibsfarten, skærpelse af prisloven og forsigtighed m. h. t. yderligere liberalisering. Han udtaler endvidere, at de påtænkte toldforhøjelser ikke vil kunne modvirke en uheldig valutaudvikling som følge af for stærk liberalisering, at socialdemokratiet ikke i øjeblikket vil medvirke til nye skatter til sikring af et overskud, at kreditstramningen er ført for langt, og at nedgangen i produktion og beskæftigelse må standses, hvorved byggeriets forhold spiller en vigtig rolle.

YEARBOOK

of

INTERNATIONAL ORGANIZATIONS

En værdifuld vejledning for alle, som ønsker at følge med i det stadig mere omfattende internationale samarbejde.
Udgivet af *Union of International Associations, Service Centre for International Non-Governmental Organizations,* Palais d'Egmont, Bruxelles, Belgien.
FN's sekretariat har været behjælpelig ved udarbejdelsen af årbogen.
Årbogen indeholder oversigter over organisationen af
De forenede Nationer, de særlige institutioner under FN og andre FN-organer.
100 andre folkeretslige organisationer.
830 på privat initiativ oprettede internationale organisationer.
Emneregister, stikordsregister, register over forkortelser og geografisk register (på engelsk og fransk).
Litteraturfortegnelse, liste over verdens lande og territorier, oversigt over private internationale organisationers forbindelse med FN m. v.

1224 sider · ca. 375.000 ord · pris $ 7.–